

אך אם חישוב באותה עבודה מחשבת פיגול של חוץ לזמנו, שזרוק את הדם או שיאכל את הקרבן שלא בזמנו הרי הוא פיגול וחייבין עליו כרת על אכילתו.

ואם חישוב בשעה שעבד את העבודה הראשונה לתת את הניתנין – למעלה למטה, ואת הניתנין – למטה למעלה, ושיהיה אותו המתן למחר, והיינו חוץ לזמנו, הרי הקרבן פסול, אך אינו פיגול לחייב על אכילתו כרת, וכפי שיתבאר.

חזר וחישוב בעבודה השניה מחשבת פסול, לאחר שבעבודה הראשונה חישוב לתת את הדם למחר על המזבח שלא במקומו, הרי בין חישוב חוץ לזמנו, בין חוץ למקומו – פסול, ואין בו כרת. כי היות ונפסל הקרבן בעבודה הראשונה בפסול שאינו פיגול, לא יכול לחול בו דין פיגול, שהרי אין חייבים כרת על הפיגול אלא אם כן קרבו כל מתיריו בהכשר, ללא מחשבת פסול נוספת מעבר למחשבת המפגלת.

ואי אמרת שנתנת דם על המזבח שלא במקומו כמקומו דמי, ונתכפרו הבעלים, ורק הבשר לא הותר, נמצא שכשמחשב על הניתנים – למעלה ליתנם למחר למטה, יש כאן מחשבת זריקה חוץ לזמנה, ומדוע נקטה הברייתא לשון "פסול"? וכי האי "פסול" הוא בלבד, ואין חייבין כרת על אכילתו? הרי פיגול הוא, וחייבין על אכילתו כרת, לדברך, שנתנה שלא במקומו כמקומו דמי!?

אולם, אם נתינה שלא במקומו אינה כמקומו, הרי שלא חישוב כלל מחשבת זריקה, ולכך אין בזה פיגול.⁽¹⁾

ומתריצין: **אמר מר זוטרא**: אמנם נתינת הדם שלא במקומו כמקומו דמי, והטעם שכשחישוב למחר ליתן הדם שלא במקומו אין הקרבן פיגול הוא, מפני שזריקה דשויא בשר באכילה, והיינו זריקה

לשחיטה, ואפילו אלו שפטולים לעבודות אחרות, נחשבת מחשבתו לפסול.

ומקשינן: **מאי קא משמע לן** בזה, דפסלה מחשבה בשחיטה של פסול, והרי תנינא דין זה ברישא של אותה משנה עצמה, דתנן: כל הפסולין ששחטו שחיתתן כשרה – **לפיכך הן פוסלין במחשבה!**?

ומתריצין: **הא** מה שנכתב בסיפא "וכולן [הפסולין] שקיבלו חוץ לזמנו וחוץ למקומו אם יש דם הנפש יחזור ויקבל", **קא משמע לן דמקבלה ואילך לא פסלה מחשבה** של כהן פסול, אף על פי שבשחיטה פוסלת.

מאי טעמא? – כדרבא, דאמר אין מחשבה מועלת אלא בראוי לעבודה. וכיון שאינו ראוי לעבודה מחשבתו אינה פוסלת. והוא הדין בזריקה אין מחשבתו פוסלת. ומה שנקטה המשנה "קיבלו", הוא משום שהיא העבודה הראשונה לאחר השחיטה, שבה אין מחשבת הפסול פוסלת.

מיתבי על דברי שמואל שנתנת הדם שלא במקומו נחשבת כמקומו, מהא דתניא: כהן כשר שחישוב בשעת השחיטה או הקבלה או ההולכה ליתן את דמם של הניתנין – למעלה למטה, ואת דמם של הניתנין – למטה למעלה, והיינו שחישוב לתת את דם הקרבן על המזבח שלא במקומו, אם היתה מחשבתו על מנת לזרוקו לאלתר בו ביום ונתן לבסוף את הדם במקומו הראוי הקרבן כשר, שאין הקרבן נפסל אלא במחשבת חוץ לזמנו או חוץ למקומו והיינו מחוץ לעזרה. מה שאין כן בזה שמחשב לתת את הדם על המזבח ורק שלא במקומו שעל המזבח, שאפילו אם זריקה שלא במקומו היתה פסולה, אין מחשבה על זריקה כזו פוסלת!

ואם **חזר וחישוב** בעבודה נוספת שיאכלנו חוץ למקומו, והיינו חוץ לעזרה, פסול הקרבן מדין מחשבת חוץ למקומו, ואין בו כרת באכילתו.

כ-א

לעבודה, וכתב הכסף משנה, שנמצא לדבריו, שפירש את הגמרא שעוסקת במנחה שהוקרבה לאחר שהביאו את מנחת העומר וקודם הבאת שתי הלחם, ופירוש זה דחוק.

1. כתבו התוספות, שאפשר היה לגמרא לומר שאף אם שלא במקומו לאו כמקומו דמי יקשה מדוע בחישוב לתת שלא במקומו לאלתר כשר. וביאר הצאן קדשים: שדבריהם הם לשיטת רבי יהודה הסובר שאם חישוב להניח הדם למחר פסול כיון שאילו היה מניחו כך היה נפסל ומחשבה כמעשה, ואם כן

שהיא אסורה משום "חדש" ואף בהקרבה לגבוה אסורה מדין "ממשקה ישראל למנחה" שכל דבר האסור לישראל באכילה אסור בהקרבה לגבוה, וכן פירשו התוס' במנחות [שם], והקשו על פירוש רש"י שלדבריו נמצא שמנחת קנאות הבאה מן השעורים לא תיפסל במחשבת שלא לשמה, ורש"י עצמו יישב קושיא זו וכתב שמנחת קנאות נפסלת במחשבה משום שקרויה בתורה חטאת. והראב"ד שם פירש הטעם משום שאף לאחר שהובאה מנחת העומר והותר החדש באכילה עדיין אין להביא מנחות וביכורים קודם לשתי הלחם, ולכך אינה ראויה